O D Ô V O D N E N I E

A. Všeobecná časť

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vypracovalo návrh vyhlášky, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení vyhlášky č. 626/2007 Z. z. (ďalej len „návrh vyhlášky“).

Vyhláška Ministerstva spravodlivosti č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení vyhlášky č. 626/2007 Z. z. (ďalej len „vyhláška“) sa dopĺňa novou prílohou č. 17, ktorá obsahuje metódy na stanovenie hodnoty akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí spoločností a spôsob vypracovania znaleckého posudku podľa § 218i Obchodného zákonníka (zákon č. 513/1991 Zb. v znení zákona č. 657/2007 Z. z.). Podľa Obchodného zákonníka ak nie sú výmenný pomer akcií a prípadné doplatky v peniazoch určené zmluvou o splynutí alebo zmluvou o zlúčení spoločností primerané, každý akcionár, ktorý bol akcionárom niektorej zo spoločností podieľajúcej sa na zlúčení alebo splynutí, má právo, aby mu nástupnícka spoločnosť doplatila primeraný peňažný doplatok. Ak akcionár nesúhlasí s výškou poskytnutého peňažného doplatku, rozhodujúca bude všeobecná hodnota peňažného doplatku zistená v súdnom konaní s využitím prípadne aj znaleckého dokazovania. Postupy uvedené v návrhu vyhlášky sa primerane použijú aj v prípade určenia hodnoty primeraného peňažného protiplnenia podľa § 218j Obchodného zákonníka.

Návrh vyhlášky je v súlade s Ústavou SR, zákonom č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Obchodným zákonníkom, ako i s ďalšími zákonmi.

Prijatie návrhu vyhlášky nepredpokladá dopad na štátny rozpočet, rozpočty obcí ani dopad na rozpočty vyšších územných celkov.

B. Osobitná časť

K Čl. I

K bodu 1

Vzhľadom na novelu Obchodného zákonníka vykonanú zákonom č. 657/2007 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona č. 530/2003 Z. z. o obchodnom registri v znení neskorších predpisov a ňou vyvolanú potrebu novelizácie vyhlášky sa navrhuje upraviť úvodná veta vyhlášky, tak aby z nej bolo zrejmé, že daná vyhláška sa vydáva tak pre účely zákona 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov ako aj pre účely Obchodného zákonníka.

K bodu 2

Dopĺňa sa nová príloha č. 17, ktorá má slúžiť pre účely stanovenia peňažného doplatku podľa § 218i Obchodného zákonníka ako aj pre účely stanovenia primeraného protiplnenia podľa § 218j Obchodného zákonníka na základe odkazu obsiahnutého v § 218i ods. 6 pri vnútroštátnych fúziách, avšak na základe § 218ja ods. 2 a § 218jb ods. 2 sa nová príloha vyhlášky použije aj na cezhraničné fúzie spoločností a družstiev.

Vyššie uvedená novela Obchodného zákonníka predstavuje značný odklon od doposiaľ zaužívanej praxe. Podrobnejšie určenie presných podmienok uložených spoločnosti (či už nástupníckej pri vnútroštátnej fúzií alebo slovenskej zúčastnenej pri cezhraničnej fúzií) si vyžiadala aplikačná prax. Vzhľadom na skutočnosť, že procesy fúzií sú nielen časovo, ale hlavne nákladovo veľmi náročné pre všetky zúčastnené subjekty (tým sa myslia nielen spoločnosti ako také, ale aj akcionári), bolo v záujme predkladateľa danej novely v maximálnej možnej miere limitovať vznik rozporov, a to práve zavedením postupov, ktoré zaručia menšinovým akcionárom, ktorí spĺňajú podmienky § 218i ods. 2 ochranu ich legálne nadobudnutých majetkových práv a spoločnosti poskytnú s ohľadom na jej budúce pôsobenie istoty spočívajúce vo vysporiadaní vzťahov a zjednotení vlastníckej štruktúry.

Ešte v štádiu tvorby legislatívneho textu vyššie uvedenej novely Obchodného zákonníka stál predkladateľ pred dôležitou otázkou stanovenia primeraného „odškodnenia“ menšinových akcionárov. Ako nanajvýš vhodné a účelné riešenie sa ponúklo riešenie spočívajúce v prebratí a primeranom prispôsobení ustanovení upravujúcich inštitút práva výkupu (squeeze out) podľa § 118i zákona č. 566/2001 Z. z. o cenných papieroch a investičných službách a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o cenných papieroch) (ďalej len „zákon o cenných papieroch“). Rovnako ako v prípade práva výkupu podľa zákona o cenných papieroch, ani v prípade fúzií nebolo možné použiť vzory zahraničných právnych poriadkov. Bolo tomu tak najmä z dôvodu, že v zásade zahraničné úpravy buď vychádzajú z údajov o obchodovateľnosti spoločnosti na kapitálovom trhu, a teda z ceny určenej trhom, alebo sa problematikou určenia z iných dôvodov špecificky nezaoberajú. Vzhľadom na skreslené ceny na kapitálovom trhu v Slovenskej republike, nebolo možné vziať tento ukazovateľ za základ pre požadované účely Obchodného zákonníka, pričom však bola cítená potreba, najmä v záujme ochrany menšinových akcionárov, regulovať túto oblasť. Z uvedených dôvodov bolo potrebné hľadať iné riešenie, ktoré by zabezpečilo objektívny a transparentný spôsob určenia primeranej hodnoty pre požadované účely. Navrhované riešenie, definované v novej prílohe č. 17. je výsledkom dlhotrvajúcej konzultácie. Odchýlky od oceňovanie podľa prílohy

č. 16. sú odôvodnené tým, že napriek tomu že ide o čiastočne podobnú situáciu s vytesňovaním akcionárov, v prípade fúzií menšinoví akcionári môžu byť poškodení, ale nemôžu byť donútení odpredať akcie.

Znalec môže byť ustanovený a požiadaný o vypracovanie znaleckého posudku v situácii podľa

1. § 218i ods. 7 Obchodného zákonníka (súdne preskúmanie návrhu zmluvy určujúci nový výmenný pomer akcií, prípadne výmenný pomer akcií s primeraným doplatkom alebo návrh zmluvy určujúci primeraný peňažný doplatok ešte pred jeho samotným prijatím),
2. § 218i ods. 8 Obchodného zákonníka (súdne konanie iniciované nespokojným akcionárom, ktorý nesúhlasí s výškou poskytnutého peňažného doplatku),
3. § 218j ods. 5 (súdne preskúmanie návrhu zmluvy o odkúpení akcií ešte pred jeho samotným prijatím),
4. § 218j ods. 6 (súdne konanie iniciované nespokojným akcionárom, ktorý nesúhlasí s výškou poskytnutého peňažného protiplnenia alebo ak výška poskytnutého peňažného protiplnenia nie je primeraná),

Na túto úpravu priamo odkazuje aj § 69aa ods. 6, § 152a ods. 1, § 218ja ods. 2, § 218jb ods. 2 a § 260 Obchodného zákonníka upravujúce cezhraničné fúzie obchodných spoločností a družstiev. Vo všetkých týchto prípadoch bude znalec postupovať podľa novonavrhovanej 17. prílohy.

Spôsob akým dôjde k výpočtu všeobecnej hodnoty peňažného doplatku je obsiahnutý priamo v Obchodnom zákonníku (§ 218i ods. 8 veta štvrtá). Prípad stanovenia hodnoty primeraného protiplnenia je v Obchodnom zákonníku upravený odkazom na primerané použitie ustanovení o peňažnom doplatku, pričom znalec v tomto prípade bude vychádzať len z hodnoty akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí spoločností, resp. cezhraničnom zlúčení alebo splynutí spoločností, čo vyplýva zo samotnej podstaty daného inštitútu, ktorým sa sleduje stanovenie primeranej „kúpnej ceny“ akcií vo vlastníctve akcionárov spĺňajúcich podmienky ustanovené v § 218j ods. 1 Obchodného zákonníka.

Vyhláška, ako vykonávací predpis, upravuje nevyhnutný postup, ktorý znalec sleduje pri stanovovaní peňažného doplatku, pričom pri vyjadrení jednotlivých hodnôt akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí znalec zohľadní určený výmenný pomer akcií (vyjadrený v zmluve o zlúčení alebo splynutí spoločností, resp. zmluve o cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí spoločností alebo v návrhu zmluvy určujúcej nový výmenný pomer akcií, prípadne výmenný pomer akcií s primeraným doplatkom alebo v návrhu zmluvy určujúcej primeraný peňažný doplatok (§ 218i ods. 5 Obchodného zákonníka)).

Vyhláška upravuje použitie metód, prostredníctvom ktorých znalec určí hodnotu akcií spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí spoločností, ako aj hodnotu akcií spoločnosti nástupníckej. Znalcovi je umožnené použitie viacerých metód v záujme dosiahnutia čo najobjektívnejšieho ohodnotenia akcií samozrejme, pokiaľ mu to konkrétny prípad a najmä poskytnuté podklady umožňujú. Vždy je pritom potrebné, aby znalec náležite zdôvodnil výber metódy (metód), ako aj výšku výslednej všeobecnej hodnoty. Rovnaké zdôvodnenie bude potrebné aj v prípade nemožnosti alebo nevhodnosti použitia ostatných metód.

Na záver návrh vyhlášky upravuje určenie dňa, ku ktorému sa poskytnú znalcovi podklady za účelom vypracovania znaleckého posudku, pričom sa zohľadnilo špecifikum, ktoré so sebou prinášajú cezhraničné fúzie spoločností a družstiev. Je to najmä ustanovenie § 218ja ods. 3 a § 218jb ods. 3 Obchodného zákonníka, ktoré upravuje situáciu, v rámci ktorej môže dôjsť k nasledovnému stavu. Pri cezhraničnom zlúčení alebo splynutí spoločností je určené, že slovenská zúčastnená spoločnosť je povinná zaslať návrh zmluvy podľa § 218i ods. 5 a § 218j ods. 2 akcionárom, ktorý spĺňajú podmienky podľa § 218ja ods. 1 a § 218jb ods. 1 v lehote do 30 dní od konania valného zhromaždenia, ktoré schválilo cezhraničné zlúčenie alebo cezhraničné splynutie spoločností (a nie v lehote 30 dní od zápisu zlúčenia alebo splynutia spoločností do obchodného registra ako tomu je pri vnútroštátnych zlúčeniach alebo splynutiach spoločností). Akcionár má potom 14 dní na to, aby buď návrh zmluvy prijal alebo, aby inicioval na súde konanie o preskúmanie daného návrhu zmluvy. Pričom notár osvedčujúci cezhraničné zlúčenie alebo splynutie spoločností vydá osvedčenie v zmysle § 69aa ods. 7 a súvisiacich § 218ja ods. 3 a § 218jb ods. 3 Obchodného zákonníka len v prípade a za podmienok uvedených v §218ja ods. 3 a § 218jb ods. 3. Takže pokiaľ návrh zmluvy o cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí spoločností nebude obsahovať dohodu o právomoci súdu a o rozhodnom práve, na základe ktorej môžu akcionári uplatňovať právo preskúmania návrhu zmluvy podľa § 218i ods. 5 alebo podľa § 218j ods. 2 Obchodného zákonníka voči nástupníckej spoločnosti na slovenskom súde a na základe slovenského práva a súhlas zúčastnených spoločností s takýmto dodatočným vyporiadaním, notár osvedčenie nevydá a nebude môcť dôjsť ani k zápisu cezhraničného zlúčenia alebo cezhraničného splynutia do obchodného registra.

V zmysle ustanovenia § 69a ods. 1 Obchodného zákonníka nastávajú účinky splynutia alebo zlúčenia spoločností zápisom do obchodného registra. Pričom zápisom do obchodného registra

a) dochádza k prechodu základného imania zanikajúcich spoločností na nástupnícku spoločnosť,
b) sa spoločníci spoločností podieľajúcich sa na zlúčení alebo splynutí stávajú spoločníkmi nástupníckej spoločnosti (pričom ustanovenie § 69 ods. 8 tým nie je dotknuté),
c) zanikajú spoločnosti, ktoré majú v dôsledku zlúčenia alebo splynutia zaniknúť,
d) vzniká pri splynutí nástupnícka spoločnosť.

Ďalej sa v odseku 2 vyššie uvedeného ustanovenia uvádza, že v obchodnom registri sa vykoná výmaz spoločnosti v dôsledku splynutia zanikajúcej a zápis spoločnosti vzniknutej splynutím k tomu istému dňu, pričom výmaz spoločnosti v dôsledku zlúčenia zanikajúcej a zápis zlúčenia pri nástupníckej spoločnosti sa vykoná k tomu istému dňu.

Obchodným registrom alebo inou evidenciou má predkladateľ na mysli obchodný register v Slovenskej republike a obchodný register alebo inú evidenciu, do ktorej je zahraničná spoločnosť podieľajúca sa na cezhraničnom zlúčení alebo cezhraničnom splynutí zapísaná, ak jej právo štátu, ktorým sa spravuje ukladá povinnosť zápisu do obchodného registra alebo inej evidencie.
Pri cezhraničnej fúzii je potrebné mať na pamäti, že niektoré členské štáty majú systém vedenia obchodného registra od toho, ktorý poznáme na Slovensku, značne odlišný. Viaceré členské štáty rozlišujú medzi poskytovateľmi informácii z registra, samotným registrom a organizáciou, ktorá register spravuje, pričom každá táto zložka môže byť spravovaná inou

organizáciou. Navyše je potrebné zohľadniť aj iné špecifiká daného právneho poriadku, ktoré môžu spočívať v rozdielnej úprave niektorých foriem obchodných spoločností, ktorá im nemusí v danom právnom poriadku priznávať právnu subjektivitu (napr. zahraničné ekvivalenty verejnej obchodnej spoločnosti a komanditnej spoločnosti) na základe čoho nemusia podliehať ani zápisu do obchodného registra alebo inej evidencie, poprípade môže ísť o subjekt, ktorý podlieha registrácii v inom ako obchodnom registri (napr. družstvá sú v niektorých členských štátoch zapisované do osobitných družstevných registrov).[1]

K Čl. II

Navrhuje sa účinnosť právneho predpisu.

---

[1] Príkladmý výpočeť registrových autorít niektorých členských štátov EU:
UK - Companies House ("Dom obchodných spoločností") je výkonnou agentúrou Ministerstva pre obchod, podniky a regulačnú reformu.
SE – Bolagsverket („Úrad pre registráciu obchodných spoločností") je štátnou agentúrou organizačne začlenenou pod Ministerstvo priemyslu.
DK - Erhvervs- og Selskabsstyrelsen („Agentúra pre obchod a obchodné spoločnosti") je agentúrou pod Ministerstvom pre ekonomické a obchodné záležitosti a zároveň oficiálnym registračným orgánom pre obchodné spoločnosti.
NO – Brønnøysundregistrene („Brønnøysundské registračné centrum") je štátnym orgánom začlenený pod nórske Ministertstvo obchodu a priemyslu a pozostáva z niekoľkých národných elektronických registrov (napr. Centrálny koordinačný register právnických osôb, Register podnikov, Register diskvalifikovaných riaditeľov, Register účtovných závierok spoločností, Register oznamovacích povinností podnikov)
FI - Patentti- ja rekisterihallituksessa (Národná rada pre patenty a registráciu) je orgánom, ktorý vedie niekoľko registrov (medzi inými aj Obchodný register).
EE - Registrite ja Infosüsteemide Keskus („Centrum registrov a informačných systémov") je štátnou agentúrou začlenenou pod Ministerstvo spravodlivosti. Jej hlavnou úlohou je rozvíjať a viesť štátne registre a informačné systémy Ministerstva spravodlivosti (medzi inými aj Obchodný register).
ES - Registro Mercantil („Obchodný register") je štátny úrad. Obchodné registre sú vedené jednotlivo v regiónoch (mestách), ktoré sú určené vnútroštátnou legislatívou; každý jeden register podlieha Ministerstvu spravodlivosti.
FR - Le Registre National du Commerce et des Sociétés (Národný register podnikov a obchodných spoločností) je vedený Národným inštitútom pre duševné vlastníctvo (l'Institut National de la Propriété Industrielle).
NL - Kamer van Koophandel (Holandská obchodná komora) vedie obchodný register.
EL – Obchodná a priemyselná komora je oprávneným, samostatným a nezávislým združením fyzických a právnických osôb, ktoré vykonáva obchodné aktivity v danom regióne a podlieha dohľadu Ministerstva obchodu.
informácie o ďalších registroch je možné nájsť napríklad na internetovej stránke: http://www.rba.co.uk/sources/registers.htm